

EKLÅNGEN FÖRR OCH NU

Information från projektgruppen Nr.1

Eklångens station kring förra sekelskiftet. Stationsföreståndare var 1899–1902 Arvid Swärd och 1902–1927 Edvard Brandt. Vem av dem som syns på bild vet vi inte (ännu). Vet du?

”Eklången förr och nu” är en grupp eklångenbor, inom Eklångens Byalag, som driver ett bygdehistoriskt forskningsprojekt.

Vi vill ta fram och dokumentera kunskaper om Eklången och bygdens historia. Vi tror att vi med vårt forskningsresultat kan få fram fakta som direkt blir till nytta och glädje för alla eklångenbor och för Eklångens utveckling.

Som framgår av projektnamnet ska vi inte bara studera och dokumentera

historien utan också dokumentera dagens situation för framtiden.

Men vi börjar med historien. Just nu intervjuar vi äldre personer som har vuxit upp och/eller bott här i Eklången. Deras minnen och erfarenheter är värdefulla att bevara för framtiden.

Resultatet av vårt arbete ska vi efter hand presentera här i detta informationsblad.

Alla intresserade är naturligtvis välkomna att på olika sätt och efter eget intresse medverka i projektet.

Projektgruppen

Roland Arreback, 016-703 83 · arreback@comhem.se

Gunilla Björklund, 016-742 41 · ordochbild.gunilla@telia.com

Tommy Eklånge, 016-740 68, 0709-90 19 27 · eklanges.el@tele2.se

Urban Eriksson, 016-742 44 · urban.eriksson@d.lrf.se

Björn Hallberg, 016-741 75 · bjorn.hallberg@d.lrf.se

Fred Hallberg, 016-742 73 · fred.hallberg@telia.com

Mario Matteoni, 016-742 41 · ordochbild.mario@telia.com

Mats Önnesjö, 016-741 16 · mats.onnesjo@eklangen.se

I FÖRSTA HAND SKA VI SE VAD VI KAN FÅ FRAM OM FÖLJANDE OMRÅDEN:

Personer i Eklången

Vi samlar in berättelser om människor som levt och verkat i Eklången. Profiler och original. Roliga historier och tragiska.

Torp o fastigheter

När kom de till? Vilka har bott i fastigheten? Hur har fastigheten förändrats under åren? (Se exempel på sid. 5.)

Järnvägen och stationen

Vad hände runt järnvägen och järnvägsstationen? Vad betydde järnvägen för byn?

Vad hände då järnvägen lades ner?

Företag o näringsliv

Vilka företag har funnit i Eklången? Vad sysslade de med? Vem drev företagen? När upphörde de? T.ex. Smedjan, affärerna, slakteri, djur-

hållning, lantbruket, masonitfabriken, sjösänkningen m.m.

Organisationer

Vilka organisationer har funnits i Eklången? Politiska, religiösa, idrottsorganisationer, kulturella, ekonomiska m.fl. När startade de och när upphörde de, och varför? Hur många medlemmar hade de? Vilka var med?

Skolorna

Skolbyggnaderna, lärarna, eleverna, skolfoton.

Soldattorpen

Det finns några soldattorp i Eklången. Vilka bodde där?

Övrigt

Hur levde man i Eklången under olika tider? Vad arbetade folk med?

SÅ HÄR HAR VI DELAT IN HISTORIEN

- I. Jordbruksbygden Eklången. Tiden före järnvägen. (Fram till 1895.)
- II. Stationsområdet Eklången. Efter att järnvägen kommit till. Stark expansion. Hantverk och näringsliv ökar. (Cirka 1896–1990.)
- III. Eklången efter att järnvägen lagts ned 1994. Hantverken avvecklas affärerna läggs ner. (Cirka 1990–2004).
- IV. Eklången i dag. Nutid. Fastboendet ökar. Bredbandet. (2005)

Intresserad?

Du som är född och uppvuxen här i Eklången, eller bostad här några år, har naturligtvis mycket att berätta, värt att dokumentera för vårt projekt. Varför inte börja med att skriva ner dina egna minnen?

Säkert har du också en del dokument som kan vara intressanta för projektet – foton, fastighetshand-

lingar, brev m.m. Dessa vore också så värdefulla att lägga in i vår växande databas om Eklången förr och nu. Vi scannar in dem så du behåller originalen.

Har du tips om personer som vi borde intervjua om hur det var i Eklången förr?

Kontakta någon i projektgruppen!

Visste du ...

... att smeden Zetterwall i Smedjan i Eklången tillverkade HZ-cykeln 1939–1951? Zettervall köpte cykeldelar som han monterade ihop. På cykelmärket kunde man läsa "Zettervall" och längst ner "Eklången".

... att det på 1930-talet fanns en

socialdemokratisk ungdomsklubb i Eklången med 44 medlemmar?

... att eklångenbon, och soldaten, Olof Eckberg var med och vann Skåne till Sverige men stupade vid slaget vid Helsingborg den 28 februari 1710?

Kriget mot Danmark utkämpades 1710 i Hälsingborg. Svenskarna hade 14 000 man och danskarna

15 000. Svenskarna förlorade bortåt 3000 man danskarna ungefär 7 500, varav 2 600 fångar. Danskarna tvingades därmed att utrymma Skåne.

... Gunnel Ewerts mormor, Alma Sofia Andersson, bodde i Grindstugan omkring 1900?

...att lärarinnan i Koppartorps skola, Karolina Wilhelmina (Minna) Karlsson, född den 19 april 1883, var en av de första, eller var först, med att ha egen bil i Eklången.

...första gången Koppartorp nämns i husförhörslängderna är 1719.

Tidningsnotis i Folket 1982

Snickaren och tusenkonstnären Gottfrid Nykvist, Evaborg, Eklången avled på lördagen i en ålder av 101 år.

Han var född i Gropptorp och kom i början av 30-talet till Eklången, där han för gott slog ned bopålarerna.

Skogsarbete åt Björndammen och uppförande av Egnahemsbebyggelse i Eklången samt den stora upprustningen av Rinkesta gård är arbetsuppgifter som ger en aning om Gottfrid Nykvists breda yrkeserfarenhet.

I sin ungdom var han en period stamanställd.

Han sörjes närmast av barn, barnbarn och barnbarns barn.

När Gottfrid fyllt 90 år fick han frågan hur han kände det att vara så till åren.

Svaret blev "jag blir lite yr när jag lägger om takpannor".

VET DU VILKA SOM SYNS PÅ BILDEN?

Skidåkare utanför Koppartorps skola någon gång på 40-talet.
Har du foton från Eklången förr? Kontakta projektgruppen!

Uddeborg – en av Eklångens fastigheter

Vi försöker kartlägga så många fastigheter i Eklången som möjligt. Uddeborg (Smedjan) är en av dem.

1910 bor här Karl Fredrik Udd, född 1851 i Julita. Han var smed och gift med Maria Katarina Andersdotter, född 1853 i Ärla. Udd kom närmast från Flättorp. Paret hade döttrarna:

Märta Josefina, född 1891 i Kjula
Ida Olivia, född 1894 i Kjula

Här bor också mågen Evert Wilhelm Holmström, jordbrukare, född 1880 i Kärnbo. Han var gift

med Märta Josefina. De hade sonen Evert Ossian, född 1910 i Ärla. Här bor också oäkta sonen Harry Valentin, född 1917.

Familjen Udd bor kvar till 1938.

1939–1951 bor familjen Zettervall här. Zettervall, född 1910, byggde macken i Ärla.

1951 flyttar smeden Sven Larsson och hustrun Gertrud hit från Eskilstuna.

1977 säljer Larssons dödsbo till Ekström.

Vill du veta din fastighets historia?
Hör av dig till oss!

EKLÅNGENBOR FRÅN FÖRR

Elsa Matilda Gill

Elsa Matilda Gill föddes 1891-10-10 i Lyftinge, Bro i Västmanland. Elsa blev änka 1914 men gifte om sig, 1916-06-11, med Henning Karlsson, född i Åstugan Eklången 1888-05-26. Paret bodde i Grindstugan i Eklången. Elsa var mjölkerska, Henning jordbrukare.

Deras barn var
Astrid Linnéa Matilda Karlsson, född 1916-10-27 i Åker, Ärla.

Alvar Karlsson, född 1917-09-30, död 1977-08-17

Henning Karlsson (Fotot taget då Henning var kustartillerist)

Som pensionärer bodde Henning och Elsa på Bryggaregatan i Eskilstuna. Elsa dog 1965-09-17 och Henning 1966-10-06 i Eskilstuna.

Elsas förste man, Erik Albert Haak, hade svagt hjärta och dog av "lungshot" en månad innan hon födde hans son Karl Erik Allan Haak, född 1914-02-15 i Hagby, Ärla.

Flättorp, vackrast i hela socknen

”Uti flättorpsjön ligger två holmar en större och en mindre. Flättorp tillhör Rinkesta, ett godt hemman. Flättorps by kan förr ha varit ett ahlkärr, vid denna by är en mycket skön som inte har sin like i hela socken. Vägen till Flättorp är två, den ena sidan går från Söräng och den andra förbi Löthen.
(Anteckning i kyrkboken av prästen i Barva 1815)

Du får gärna kopiera och sprida detta nummer av ”Eklången förr och nu”!

Vill du i fortsättningen ha ”Eklången förr och nu” i din e-postlåda kan du skicka ett mejl till ordochbild.mario@telia.com

Skriv Pren. i ämnesraden!

Berätta gärna för dina vänner och grannar här i Eklången om att vi finns!

”Eklången förr och nu” är ett projekt inom Eklångens Byalag och stöds av pengar från EU, Leader Inlandet och Jordbruksverket.

